

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 25.5.2016
COM(2016) 285 final

2016/0149 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o službách přeshraničního dodávání balíků

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2016) 166 final}

{SWD(2016) 167 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1 Souvislosti

Spotřebitelé a elektroničtí prodejci v EU plně netěží z výhod jednotného trhu. V roce 2014 zakoupilo online zboží z jiné země EU pouze 15 % spotřebitelů, přestože ve vlastní zemi tak učinilo 44 % spotřebitelů; více než tři čtvrtiny (84 %) online prodeje v roce 2014 pocházelo ze země, kde se nacházela prodávající společnost.¹ Ve studii Evropského parlamentu se odhaduje, že kdyby se dosáhlo plně funkčního jednotného digitálního trhu, mohlo by to k evropskému HDP potenciálně přispět zhruba 415 miliardami EUR². Přínos z přeshraničního elektronického obchodu se odhaduje na 0,27 % HDP.³ Z přeshraničního elektronického obchodu mají také přímý přínos občané a podniky, protože mají přístup k širší nabídce zboží a služeb a díky větší cenové konkurenci platí nižší ceny.

Existuje mnoho důvodů, proč nenakupovat v jiných členských státech nebo proč tam neprodávat. Sdělení Komise s názvem „Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě“⁴ stanoví řadu opatření pro zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků ke zboží a službám online po celé Evropě. K těmto opatřením patří: řešení bezdůvodné zeměpisné diskriminace a dalších forem diskriminace založených na místě bydliště nebo státní příslušnosti⁵; další harmonizace pravidel pro spotřebitelské smlouvy pro online a jiný prodej zboží na dálku a pro dodávání digitálního obsahu; a přezkum nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele.

Sdělení Komise z roku 2012 o elektronickém obchodu⁶ určilo zlepšení fyzické dodávky zboží objednaného online jako jeden z klíčových prvků růstu elektronického obchodu. Následně v roce 2013 Plán pro dokončení jednotného trhu s doručováním balíků⁷ stanovil kroky k dosažení tří souborů cílů: i) zlepšit transparentnost a informovanost všech aktérů v celém hodnotovém řetězci elektronického obchodu, ii) zlepšit dostupnost, kvalitu a cenovou přijatelnost dodacích služeb a iii) usnadnit vyřizování stížností a zlepšit mechanismy nápravy dostupné spotřebitelům. Došlo k určitému zlepšení, pokud jde o i) kvalitu služeb, včetně iniciativy pro interoperabilitu poskytovatelů všeobecných služeb a čtvrté žádosti o normalizaci podané u CEN/TC331⁸, a ii) poskytování informací spotřebitelům prostřednictvím evropských značek důvěry pro online obchody⁹. Jsou však zapotřebí doplňková opatření v oblasti transparentnosti cen a posíleného regulačního dohledu, protože ceny za některé přeshraniční služby jsou dosud vysoké a ne všechny národní regulační orgány

¹ Bleskový Eurobarometr 413.

² Výzkumná služba Evropského parlamentu (2015). *Mapping the cost of Non-Europe* (Mapování ceny za neexistenci Evropy) 2014–2019.

³ SWD(2015) 100 final.

⁴ COM(2015) 192 final.

⁵ http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf

⁶ 83,5 % zákazníků, kteří odpověděli na konzultaci Komise o zeměpisné diskriminaci, považuje zeměpisnou diskriminaci za neopodstatněnou, když je přeshraniční dodávání snadno dostupné a zákazník je ochoten uhradit dodatečné náklady na přepravu (<https://ec.europa.eu/digital-agenda>).

⁷ KOM(2011) 942 v konečném znění.

⁸ COM(2013) 886 final.

⁹ Žádost o normalizaci je naplánována v Ročním pracovním programu Unie pro oblast evropské normalizace na rok 2015 – COM(2014) 500 final, 30.7.2014; v současné době prochází procesem přijetí.

⁹ Viz <http://www.emota.eu/#!/publications/c1351> a <http://www.ecommerce-europe.eu/trustmark>.

mají možnost shromažďovat údaje potřebné pro sledování vývoje trhů s dodáváním balíků¹⁰ kvůli rozdílným pravomocím i definicím balíkových služeb. Když byl zřízen současný regulační rámec pro poštovní služby, tj. směrnice 97/67/ES, zaměřoval se především na listovní služby a většina služeb dodávání balíků do oblasti působnosti všeobecných služeb nespádala¹¹, zatímco nyní tvoří listovní zásilky méně než polovinu příjmů evropského poštovního odvětví.¹²

Spotřebitelé a malé podniky upozorňují na to, že problémy s dodáváním balíků, zejména s vysokými cenami, jim brání v tom, aby více prodávali do jiných členských států nebo aby z nich více nakupovali.¹³ Výzkum ukazuje, že veřejné přeshraniční ceny, které si účtují poskytovatelé všeobecných služeb, jsou často trojnásobně až pětinasobně vyšší než jejich vnitrostátní ekvivalent¹⁴ a že tyto rozdíly nelze vysvětlit náklady práce nebo jinými náklady v zemi určení. Ceny za zásilky z členských států původu, o nichž se lze domnívat, že jsou obdobné, se na srovnatelné vzdálenosti někdy významně liší, aniž je to opodstatněno zjevnými nákladovými faktory.

Existence vysokých cen za přeshraniční dodávání balíků má několik důvodů. Zaprvé se trh s přeshraničním dodáváním balíků vyznačuje poměrně vysokými překážkami vstupu na trh (např. utopené náklady). Ty mohou omezovat vstup konkurence na zeměpisně široký trh, protože provozovatelům vznikají při rozvoji rozsáhlých dodacích sítí (a pravidelných nebo trvalých služeb) vysoké fixní náklady. Tam, kde existuje konkurence, zaměřuje se na odesílatele velkých objemů, jako jsou větší elektroničtí prodejci, kteří jsou schopni vyjednat s provozovatelem dodacích služeb cenu na základě individuálních slev. Menší prodejci a individuální spotřebitelé (kteří často nezasílají dostatečné objemy, a proto nemají nárok na individuální slevy¹⁵), platí za přeshraniční dodávání balíků podstatně vyšší veřejné¹⁶ ceny

¹⁰ BEREK-ERGP (2015). Price Transparency and regulatory oversight of cross-border parcels delivery, taking into account possible regulatory insights from the electronic communications sector (Transparentnost cen a regulační dohled nad přeshraničním dodáváním balíků se zohledněním případných regulačních postřehů z odvětví elektronických komunikací).

¹¹ Balíkové služby také tradičně nepodléhaly vyhrazené oblasti, jako tomu bylo u služeb listovních zásilek.

¹² Ještě v roce 2007 tvořily listovní zásilky více než polovinu (52 %) příjmů evropského poštovního odvětví. V roce 2011 už více než polovina příjmů (52 %) připadla na balíkový a expresní segment. WIK (2013). Main developments in the postal sector (Hlavní trendy v poštovním odvětví).

¹³ Evropská komise (2015). Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the DSM and where they matter most (Spotřebitelský průzkum identifikující hlavní přeshraniční překážky pro jednotný digitální trh a to, kde jsou nejdůležitější). Zvláštní Eurobarometr 398 z října 2013, z nějž vyplynulo, že téměř 40 % spotřebitelů uvádí, že jim problémy s dodávkou brání nakupovat online.

¹⁴ Univerzita v St. Louis (2015). Econometric study on cross-border prices (Ekonometrická studie o přeshraničních cenách).

¹⁵ Více než polovina prodejců, kteří v roce 2015 odpověděli na veřejnou konzultaci Komise ohledně přeshraničního dodávání balíků, z nichž většina byly malé a střední podniky, uvedla, že nedostává slevy.

¹⁶ Studie Univerzity v St. Louis zjistila, že veřejné přeshraniční ceny, které si účtují poskytovatelé všeobecných služeb, jsou často trojnásobně až pětinasobně vyšší než jejich vnitrostátní ekvivalent. Tyto veřejné ceny sice také někdy mohou být sniženy, pokud jsou splněny příslušné podmínky, přesto jsou ve srovnání s individuálně dojednanými sazbami vyšší.

a služby jim poskytuje méně provozovatelů, především v odlehlých oblastech¹⁷, kde je dokonce možné, že bez příplatků dodává pouze poskytovatel všeobecných služeb.¹⁸

Zadruhé vytváří překážky jednotnému trhu neúčinný, nesoudržný nebo neexistující regulační dohled. Odlišné vnitrostátní právní rámce a rozdíly v provedení směrnice 97/67/ES do vnitrostátního práva členských států vedly k tomu, že mnoho národních regulačních orgánů má omezený mandát ke sledování trhu s přeshraničním dodáváním balíků. Nemají tudíž informace nezbytné pro identifikaci možných selhání trhu nebo regulačních problémů. Regulační fragmentace v oblasti poštovních služeb také představuje pro poskytovatele služeb přeshraničního dodávání balíků komplikaci.

Zatřetí panuje neustálý nedostatek informací o trhu s dodáváním balíků, včetně informací o dostupných dodacích službách, poskytovatelích služeb a cenách. Mnoho podniků a jednotlivců zná pouze několik málo provozovatelů, které by mohli využít, a často se uchylují k poskytovateli všeobecných služeb. Pro nové provozovatele je tak obtížnější získat podíl na trhu a snižuje se konkurenční tlak na stávající provozovatele, což vede k menší motivaci zlepšit kvalitu služeb a k vyšším cenám. Aby se vyřešil nedostatek informací, podporuje Komise prostřednictvím financování z programu COSME¹⁹ rozvoj informační platformy ohledně dodacích služeb. Díky tomu budou elektroničtí prodejci lépe informováni o možných alternativách dodávání a budou se moci lépe rozhodovat. Také se očekává, že se platforma ve střednědobém horizontu vyvine v nástroj, který menším odesílatelům umožní sdružovat zásilky, díky čemuž budou mít případně nárok na nižší ceny. V souladu s ustanoveními tohoto nařízení bude zřízena vyhrazená internetová stránka Komise, která bude obsahovat konkrétní odkaz na tuto platformu.

Navíc někteří elektroničtí prodejci účtují svým zákazníkům za dodání více, než sami platí²⁰. Zdá se, že přírážky jsou vyšší u zásilek do jiných zemí nebo do odlehlých či okrajových regionů v zemi, například na ostrovy. Někteří provozovatelé dodacích služeb sice účtují za dodání do odlehlejších oblastí vyšší ceny, nikoli však všichni: většina poskytovatelů všeobecných služeb má jednotnou sazbu po celém území státu.²¹

1.2 Cíle

Obecným cílem tohoto nařízení je řešit specifické otázky týkající se služeb přeshraničního dodávání balíků; doplňuje tedy činnosti související s tímto odvětvím a regulační a normalizační činnosti zmíněné výše. Také vychází z pravidel týkajících se služeb

¹⁷ Společnost FTI ve studii (2011) Intra-Community cross-border parcel delivery (Přeshraniční dodávání balíků ve Společenství) dospěla k závěru, že trh s dodáváním balíků má dvě vrstvy, zejména v oblastech s nízkou hustotou obyvatelstva, kde malí a příležitostní odesílatelé často nemají jinou možnost než využít národní poskytovatele poštovních služeb a platit jim vyšší ceny, zatímco u trhu pro větší odesílatele bylo zjištěno, že na něm existuje konkurence.

¹⁸ Například DHL ve Finsku účtuje 20,00 EUR (nebo 0,30 EUR/kg, je-li příplatek vyšší) za dodání či vyzvednutí balíku v odlehlé oblasti. UPS účtuje o 30 % více za zaslání balíku z Amsterdamu do Den Burgu (na ostrově Texel) než z Rotterdamu do Amsterdamu. Většina poskytovatelů všeobecných služeb účtuje jednotnou sazbu, tj. stejnou cenu, po celém území státu.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme>

²⁰ Viz například Copenhagen Economics (2016). Principles of e-commerce delivery prices (Zásady cen za dodací služby v elektronickém obchodování).

²¹ K výjimkám patří poskytovatel La Poste (Francie), který má sazbu „*outré mer*“, a Correos (Španělsko), který má jednu sazbu pro pevninu a Baleárské ostrovy a druhou pro Kanárské ostrovy, Ceutu, Melillu a Andorru.

přeshraničního dodávání balíků obsažených ve směrnici 97/67/ES²² ve znění směrnice 2002/39/ES²³ a směrnice 2008/6/ES²⁴ (dále jen „směrnice 97/67/ES“) a zároveň tato pravidla doplňuje.

Specifické cíle tohoto návrhu jsou:

1) zefektivnit fungování trhů tím, že se a) zefektivní regulační dohled nad trhy s dodáváním balíků a b) posílí se hospodářská soutěž, a

2) zvýšit transparentnost sazeb, aby se a) snížily bezdůvodné rozdíly v sazbách a b) snížily se sazby, které platí jednotlivci a malé podniky, zejména v odlehlých oblastech.

Tyto specifické cíle podporují širší cíle jednotného digitálního trhu, které spočívají ve zvýšení přeshraničního elektronického obchodu a digitální inkluzi.

1.3 Politické souvislosti

Zlepšení online přístupu k digitálnímu zboží a službám je jedním ze tří pilířů strategie pro jednotný digitální trh, jež je jednou z deseti priorit Junckerovy Komise. Komise se ve strategii pro jednotný digitální trh zavázala, že v první polovině roku 2016 zahájí opatření pro zlepšení transparentnosti cen a regulačního dohledu nad přeshraničním dodáváním balíků.

Evropská rada strategii pro jednotný digitální trh podpořila na zasedání ve dnech 25.–26. června 2015 a potvrdila, že by měla být využita k podpoře inkluzivního růstu ve všech regionech EU.

Ministři odpovědní za odvětví telekomunikací projednávali strategii pro jednotný digitální trh na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku ve dnech 11.–12. června 2015. Uvítali její cíle a zopakovali, jak je digitalizovaná ekonomika důležitá pro podporu zaměstnanosti a růstu a pro posílení konkurenceschopnosti EU. Bylo zdůrazněno, že je nutné tvorbu cen za dodávání balíků v celé EU zprůhlednit.

Evropský parlament ve svém usnesení o směřování k Aktu o jednotném digitálním trhu²⁵ zdůraznil, že základním předpokladem pro rozvoj přeshraničního elektronického obchodu jsou snadno přístupné, cenově přijatelné, efektivní a vysoce kvalitní dodací služby. Rovněž podpořil opatření pro zlepšení transparentnosti cen a regulačního dohledu zaměřená na hladké fungování trhů s přeshraničním dodáváním balíků.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

2.1 Stanoviska zúčastněných subjektů

Komise uspořádala veřejnou konzultaci ohledně přeshraničního dodávání balíků od května do srpna 2015 a obdržela 361 odpovědí. Spotřebitelé jako hlavní problémy s dodáváním uváděli nejistotu nebo nedostatečnou možnost volby data a času dodání a poté ceny. Přes dvě třetiny

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES ze dne 15. prosince 1997 o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby (Úř. věst. L 15, 21.1.1998, s. 14–25).

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/39/ES ze dne 10. června 2002, kterou se mění směrnice 97/67/ES s ohledem na další otevření hospodářské soutěže poštovních služeb Společenství (Úř. věst. L 176, 5.7.2002, s. 21–25).

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/6/ES ze dne 20. února 2008, kterou se mění směrnice 97/67/ES s ohledem na úplné dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb Společenství (Úř. věst. L 52, 27.2.2008, s. 3–20).

²⁵ 2015/2147 (INI).

spotřebitelů, kteří uvažovali o koupi online, ale později od ní upustili kvůli obavám týkajícím se dodání, tak učinily kvůli vysokým cenám za dodání. Zejména u menších společností byla pravděpodobnost, že nebudou spokojeny s cenou za dodání, vysoká. Národní poskytovatelé poštovních služeb považovali za hlavní prvek, který by mohl zlepšit dodací služby, interoperabilitu systému, zatímco mnoho jiných provozovatelů dodacích služeb uvedlo, že by k pokroku vedla větší konkurence.²⁶ Odpovědi na konzultaci byly v souladu s několika zjištěními průzkumů.²⁷

Na semináři, který byl uspořádán u příležitosti uplynutí 18 měsíců od zveřejnění Plánu pro dokončení jednotného trhu s doručováním balíků v roce 2013, elektroničtí prodejci vysvětlili, že ačkoli mají pocit, že se nabízené dodací služby zlepšily, je potřeba podniknout další kroky. Za obzvláště znepokojivé byly označeny vysoké sazby za přeshraniční dodávání a vracení, spolu s nízkou interoperabilitou a s nesnadným využíváním různých provozovatelů dodacích služeb (a přechod k jinému provozovateli). Na zasedání výboru zřízeného směrnicí o poštovních službách byly v červnu 2015 předloženy zprávy o různých přístupech uplatňovaných národními regulačními orgány ohledně trhu s dodáváním balíků a i na předchozích zasedáních výboru se diskutovalo o trhu s přeshraničním dodáváním balíků po přijetí zelené knihy z roku 2012.

2.2 Odborné konzultace

Společnost FTI Consulting²⁸ našla důkazy o tom, že poskytovatelé všeobecných služeb mají tržní sílu na trhu s přeshraničním dodáváním balíků pro malé příležitostné odesílatele. Společnost Copenhagen Economics²⁹ zjistila, že ceny za přeshraniční dodávání byly často trojnásobně až pětinasobně vyšší než jejich vnitrostátní ekvivalent. Univerzita v St. Louis dospěla k závěru, že ceny za přeshraniční dodávání balíků (placené jednotlivci a malými podniky) zveřejněné poskytovateli všeobecných služeb byly téměř pětinasobně vyšší než jejich vnitrostátní ekvivalent a že se nezdálo, že by rozdílnou cenu za přeshraniční službu statisticky ovlivňovaly náklady práce nebo jiné náklady v zemi určení.³⁰

Skupina evropských regulačních orgánů pro poštovní služby (ERGP) přezkoumala několik otázek souvisejících s přeshraničním dodáváním balíků, včetně právních režimů,³¹ povahy trhu a fungování hospodářské soutěže³² a analýzy trhu.³³ V roce 2015 byla vytvořena společná pracovní skupina spolu se Sdružením evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC), jejímž cílem bylo posoudit, zda by poznatky z oblasti regulace odvětví elektronických komunikací mohly být přeneseny do odvětví dodávání balíků.³⁴ Studie Antverpské univerzity si povšimla nedostatku údajů týkajících se trhu EU s dodáváním balíků.³⁵

²⁶ Více informací o konzultaci lze najít na adrese:

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8169

²⁷ Viz například bleskový Eurobarometr 413 a spotřebitelský průzkum ohledně jednotného digitálního trhu.

²⁸ FTI Consulting (2011).

²⁹ Copenhagen Economics (2013). E-commerce and delivery (Elektronický obchod a dodávání).

³⁰ Univerzita v St. Louis (2015).

³¹ ERGP (15) 28.

³² ERGP (14) 26.

³³ ERGP (13) 37.

³⁴ ERGP PL (15) 32.

³⁵ Antverpská univerzita (2015). Cross-border parcel logistics (Logistika přeshraničního dodávání balíků).

2.3 Posouzení dopadů navrhovaného nařízení

V souladu s politikou zlepšování právní úpravy provedly útvary Komise posouzení dopadů různých možností.

Bylo zvažováno pět skupin možností. Přijetí dalších opatření, jež by vedla ke sdružování objemu balíků od menších prodejců, bylo zamítnuto, protože se očekává, že tuto schopnost vyvine pro menší prodejce informační platforma podporovaná finančními prostředky z programu COSME. Možnost regulace cen byla zamítnuta, protože by se tím riskovalo narušení hospodářské soutěže ve složitém tržním prostředí, především vzhledem k nedostatečným znalostem o regulaci a trhu v tomto odvětví. Navíc mezi odvětvím telekomunikací a dodáváním balíků existují významné rozdíly například ve struktuře nákladů, což potvrdila i společná zpráva skupiny ERGP a sdružení BEREC. Zamítnuto bylo také zachování základního scénáře, protože dosavadní kroky nevedly ke zlepšení cenové přijatelnosti služeb přeshraničního dodávání balíků ani regulačního dohledu nad nimi.

Byly vybrány dvě skupiny možností, které se zaměřují na transparentnost cen a regulační dohled. Větší zprůhlednění cen, které provozovatelé poštovních služeb individuálně vyjednávají s většími elektronickými prodejci,³⁶ bylo zamítnuto, protože větší odesílatelé mohou těžit ze slev a vyjednaných sazeb. Požadavek, aby elektroničtí prodejci zveřejňovali ceny, které platí provozovatelům dodacích služeb, byl též zamítnut. Požadavek, aby všichni provozovatelé předem informovali národní regulační orgány o jakýchkoli změnách cen, byl zamítnut kvůli administrativní zátěži a možnému odrazení od investic a inovací.

Posouzení dopadů doporučilo soubor opatření pro zlepšení transparentnosti sazeb poskytovatelů všeobecných služeb a posílení regulačního dohledu nad všemi poskytovateli služeb dodávání balíků, který doplní širší práci na zvyšování kvality a dostupnosti přeshraničních dodacích služeb.³⁷

Upřednostňované možnosti by neměly žádné přímé ani nepřímé negativní sociální dopady. Nárůst elektronického obchodu díky zlepšení přijatelnosti cen přeshraničních dodacích služeb by měl nepřímo příznivý dopad na růst a zaměstnanost a komfort spotřebitelů, zejména u znevýhodněných uživatelů v okrajových oblastech.

Neočekávají se žádné přímé dopady na životní prostředí. Posílení efektivnosti trhu díky větší transparentnosti cen může nepřímo vyvážit možné negativní dopady na životní prostředí (např. více emisí z motorových vozidel) pozitivními dopady (sdružování zásilek). Neočekává se žádný negativní dopad na základní práva.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1 Právní základ

Návrh se zakládá na článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, protože se týká vnitřního trhu se službami dodávání balíků a jeho fungování.

3.2 Subsidiarita

Stávající regulační rámec (směrnice 97/67/ES) nebyl proveden tak, aby po celé Evropské unii přinesl cenově přijatelné přeshraniční balíkové služby nad rámec všeobecné poštovní

³⁶ Tato možnost byla zamítnuta také proto, že by vyžadovala zveřejňování obchodně citlivých informací, což by podkopávalo konkurenci.

³⁷ Dokumenty věnující se posouzení dopadů jsou k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

služby.³⁸ Přeshraniční dodávání ze své podstaty zahrnuje dodací služby ve více než jednom členském státě, a proto na něj nemohou dohlížet národní regulační orgány, které jednají nezávisle na sobě a nemají informace o nákladech na dodávání v jiných členských státech, jako jsou například konečné sazby, které provozovatel v členském státě určení účtuje provozovateli v členském státě původu. Pro řešení základních příčin tohoto problému jsou nutná opatření na úrovni Unie. Národní regulační orgány budou odpovídat za posuzování toho, zda jsou přeshraniční služby cenově přijatelné s ohledem na podmínky na trhu v příslušném členském státě.

Přestože rozdíly mezi vnitrostátními pravidly týkajícími se regulačního dohledu nad provozovateli balíkových služeb jako takové nejsou v rozporu se směrnicí 97/67/ES, vytvářejí právní nejistotu a překážky pro jednotný trh s poštovními službami. Jsou zapotřebí opatření na úrovni Unie, aby se stanovily minimální požadavky pro regulační dohled nad všemi provozovateli poštovních služeb po celé Unii, a předešlo se tak regulační fragmentaci.³⁹ Zásada subsidiarity je dodržena, protože zásah Unie je nutný pro odstranění specifikovaných překážek na vnitřním trhu.

3.3 Proporcionalita

Opatření Unie navrhovaná v tomto nařízení se omezují na to, co je nezbytné pro dosažení stanovených cílů. Samoregulace provozovatelů služeb dodávání balíků nevedla ke změnám v regulačním dohledu, transparentnosti sazeb ani k viditelnému zlepšení cenové přijatelnosti služeb přeshraničního dodávání balíků pro malé odesílatele.

Opatření pro zlepšení transparentnosti sazeb jsou přiměřená, neboť se omezují a primárně zaměřují na segmenty trhu, kde je prokazatelně omezený výběr, což spolu se strukturálními charakteristikami trhů s přeshraničním dodáváním balíků (např. vysoké utopené náklady, úspory z rozsahu) vede k vysokým cenám za služby přeshraničního dodávání pro odesílatele malých objemů. Individuálně obchodně vyjednané ceny, které využívají především větší elektroničtí prodejci (a také je nabízejí jiní provozovatelé, kteří nejsou poskytovateli všeobecných služeb), stojí mimo působnost opatření pro transparentnost cen, ačkoli kontroly hospodářské soutěže prováděné *ex post* se budou na všechny provozovatele a všechny segmenty trhu vztahovat i nadále. Balíkové služby, na které se vztahuje povinnost všeobecných služeb, podle níž musí být sazby cenově přijatelné, přiměřené nákladům, transparentní a nediskriminační, se mezi jednotlivými členskými státy liší, takže tyto služby nelze napříč Uníí přímo srovnávat a prosazováním směrnice 97/67/ES by se nedosáhlo požadovaného výsledku.

Malé podniky a mikropodniky (provozovatelé dodacích služeb s méně než 50 zaměstnanci), které jsou usazeny pouze v jednom členském státě, budou od tohoto osvobozeny, aby se minimalizovala administrativní zátěž nejmenších společností, které nepůsobí přeshraničně. Subjektům, které spadají do oblasti působnosti tohoto opatření, toto nařízení přinese větší jistotu ohledně jejich zákonných povinností a předejde se fragmentaci napříč Uníí.

3.4 Volba nástroje

Komise navrhuje nařízení, protože to zajistí odstranění překážek jednotného trhu tím, že doplní stávající regulační rámec pro poštovní služby. Zahrnuje zejména konkrétní, přímo

³⁸ I u služeb přeshraničního dodávání balíků, které jsou součástí všeobecných služeb, zazněly obavy, že tyto služby nejsou cenově přijatelné ve smyslu článku 12 směrnice o poštovních službách.

³⁹ Například národní regulační orgány uplatňují různé přístupy, což znamená větší administrativní zátěž pro poskytovatele služeb dodávání balíků, kteří by museli dodržovat značně odlišné požadavky na údaje v každém členském státě, kde působí.

použitelné povinnosti pro národní regulační orgány a pro poskytovatele služeb dodávání balíků; rovněž zahrnuje mechanismus na evropské úrovni pro zavedení transparentnosti a posuzování cenové přijatelnosti sazeb za přeshraniční dodávání balíků. Nařízení dále umožní rychlou akci a minimalizuje administrativní zátěž členských států spojenou s provedením do vnitrostátního práva a zároveň zamezí jakékoli další regulační fragmentaci, která by mohla být způsobena jinými právními nástroji (například směrnicí).

3.5 Struktura návrhu a hlavní práva a povinnosti

Předmět a oblast působnosti, definice (články 1 a 2)

Články 1 a 2 obsahují obecná ustanovení ohledně předmětu a oblasti působnosti, včetně příslušných definic. Tyto definice doplňují definice obsažené v článku 2 směrnice 97/67/ES, co se týče balíků; jsou zcela v souladu s definicemi stanovenými ve směrnici. Jak je stanoveno v příslušných ustanoveních přijatých Světovou poštovní unií, používá se pojem konečné sazby jak pro konečné poplatky (které se vztahují na listovní zásilky⁴⁰), tak pro příchodní pozemní podíly (které se vztahují na balíky⁴¹). V souladu s příslušnou praxí poskytovatelů balíkových služeb a členských států se za balíky spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení považují balíky o hmotnosti do 31,5 kg. Toto nařízení se tudíž nebude vztahovat na logistiku; také se nebude vztahovat na samotnou přepravu, pokud se neuskutečňuje spolu s výběrem, tříděním nebo dodáním⁴². Rovněž zcela v souladu s odpovídajícími ustanoveními směrnice 97/67/ES, zejména s čl. 2 odst. 1 a 1a⁴³, zde není požadavek, aby byly všechny činnosti podle čl. 2 odst. 2 písm. a) a b) vykonávány kumulativně.

Poskytování informací (článek 3)

Toto ustanovení vyjasňuje, že se poskytování informací národním regulačním orgánům týká všech poskytovatelů služeb dodávání balíků, kteří mají více než 50 zaměstnanců, a těch, kteří jsou usazení ve více než jednom členském státě. Ukládá národním regulačním orgánům povinnost sledovat trh a shromažďovat omezený soubor statistických údajů. Týká se to pouze větších provozovatelů a provozovatelů usazených ve více než jednom členském státě, kteří tudíž poskytují přeshraniční služby, aby národní regulační orgány měly základní údaje o škále balíků, které se využívají pro elektronický obchod. Toto ustanovení ukládá všem poskytovatelům dodávání balíků s více než 50 zaměstnanci povinnost každoročně předkládat omezený soubor informací. Cílem je sjednotit a vyjasnit v současné době roztržité regulační pravomoci a navázat na stávající osvědčené postupy. Tyto soudržnější povinnosti jsou navíc také v zájmu celoevropských poskytovatelů služeb dodávání balíků, kteří v současnosti v různých členských státech podléhají různým požadavkům na informace. Ačkoli jsou základní požadavky na informace stanoveny v článku 3, forma jako taková bude přijata prováděcím aktem. V tomto ohledu by měla skupina ERGP poskytnout technické poradenství, zatímco Komise by měla stanovit formu.

Transparentnost sazeb a konečných sazeb (článek 4 a příloha)

Ustanovení čl. 4 odst. 1 obsahuje zacílenou povinnost pouze pro poskytovatele všeobecných služeb, aby každý rok (nejpozději do 31. ledna) předložili národnímu regulačnímu orgánu

⁴⁰ Světová poštovní úmluva, článek 29.

⁴¹ Světová poštovní úmluva, články 35 a 36.

⁴² Viz 17. bod odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/6/ES ze dne 20. února 2008, kterou se mění směrnice 97/67/ES (Úř. věst. L 52, 27.2.2008, s. 5).

⁴³ Viz stanovisko generálního advokáta Jääskinen ve věci C-148/10 DHL International NV, dříve Express Line NV, EU:C:2011:351, bod 59.

veřejný seznam sazeb platných k 1. lednu každého kalendářního roku pro specifický soubor služeb obsažených v příloze. V příloze je obsaženo 15 druhů poštovních zásilek, které nabízejí poskytovatelé všeobecných služeb a které jsou nejrelevantnější a nejvíce využívané individuálními zákazníky a malými podniky. Jiní poskytovatelé služeb dodávání balíků do oblasti působnosti tohoto zacíleného ustanovení nespádají také proto, že se v zásadě zaměřují na jiné segmenty trhu (a to na služby mezi podniky a na větší elektronické prodejce). Přestože ne všichni poskytovatelé všeobecných služeb poskytují všechny typy zásilek uvedené v písmenech a) až o) přílohy, seznam obsahuje nejvýznamnější zásilky (s výjimkou expresních zásilek), které se využívají ve vnitrostátním a přeshraničním elektronickém obchodu a které jsou v zásadě dostupné všem občanům Unie, bez ohledu na to, kde se nacházejí. Toto ustanovení o pravidelném informování národních regulačních orgánů o sazbách poskytuje neoddiskutovatelný soubor údajů pro a) zveřejnění na vyhrazených internetových stránkách Komise a pro b) posouzení cenové přijatelnosti podle článku 5.

Tato povinnost se omezuje na veřejný seznam sazeb, a tudíž nezahrnuje žádné zlevněné nebo individuálně vyjednané sazby (které podléhají obchodním faktorům). Komise sazby zveřejní do 30. dubna každého kalendářního roku ve vyhrazeném oddíle internetových stránek Komise EUROPA. Tyto internetové stránky nejsou komerční povahy a nejsou primárně určeny k tomu, aby obsahovaly údaje od jiných poskytovatelů, včetně poskytovatelů expresních dodacích služeb. Poskytovatelé dodacích služeb, kteří nejsou poskytovateli všeobecných služeb, mohou však také mít své sazby za dodací služby uvedené na těchto internetových stránkách dobrovolně, pokud jsou dotčené dodací služby srovnatelné, vztahují se k dodání do domu adresáta a pokud jsou splněna ostatní příslušná kritéria (viz také 14. bod odůvodnění).

Dále podle čl. 4 odst. 3 a 4 by poskytovatelé všeobecných služeb měli každoročně předkládat národním regulačním orgánům – a ty poté Komisi – své konečné sazby (tj. platby od poskytovatele všeobecných služeb v místě původu poskytovateli všeobecných služeb v místě určení za přepravu, třídění a dodání přeshraničních zásilek v členském státě určení). Tyto údaje nebudou s ohledem na jejich obchodně citlivou povahu zveřejněny a budou pouze tvořit vstup pro celkové sazby. Je však zásadní, aby národní regulační orgány a Komise měly ke konečným sazbám přístup a znaly je, protože představují informace nezbytné pro posouzení cenové přijatelnosti podle článku 5. Poskytnutí sazeb i konečných sazeb znamená pro poskytovatele všeobecných služeb pouze velmi omezenou administrativní zátěž.

Posouzení cenové přijatelnosti sazeb (článek 5)

Ustanovení čl. 5 odst. 1 ukládá národním regulačním orgánům povinnost posuzovat cenovou přijatelnost sazeb poskytovatelů všeobecných služeb získaných podle čl. 4 odst. 1 na základě objektivních prvků. Nejběžnější a nejdůležitější vstupní prvky pro toto posouzení jsou uvedeny v nevyčerpávajícím seznamu v písmenech a) až c). Zahrnují společná kritéria, jako jsou domácí sazby poskytovatelů všeobecných služeb nebo původ a určení nebo úroveň konečných sazeb. Mohou být doplněna o další kritéria obzvláště důležitá pro vysvětlení daných sazeb, jako jsou například specifické náklady na přepravu nebo zpracování zásilky nebo dvoustranné objemy mezi poskytovateli dodacích služeb. Dospěje-li národní regulační orgán k závěru, že sazby za přeshraniční dodávání balíků nejsou cenově přijatelné, požádá dotčeného poskytovatele služeb dodávání balíků o další informace a/nebo o zdůvodnění. Stanovené lhůty jsou operativní a jejich účelem je předejít průtahům v poskytování informací nebo odůvodnění (odstavce 1, 3 a 4). V souladu s čl. 5 odst. 4 se posouzení spolu s případným odůvodněním má sdělit nejen Komisi, ale také ostatním národním regulačním orgánům. Dále by mělo být posouzení sděleno příslušným orgánům pověřeným prováděním práva v oblasti hospodářské soutěže, které jsou rovněž vázány povinností důvěrnosti. Tato posílená transparentnost by měla vytvořit významný tlak na změnu sazeb, které jsou podstatně vyšší a mohly by být považovány za cenově nepřijatelné, nebo i přemrštěné. Transparentnost v celé

Unii by měla být zajištěna díky ustanovení čl. 5 odst. 4, které ukládá Komisi zveřejnit na stejných vyhrazených internetových stránkách nedůvěrné znění posouzení a odůvodnění, jež by jí měly poskytnout příslušné národní regulační orgány. Toto zveřejnění by umožnilo, aby všechny zúčastněné strany, včetně orgánů pověřených prováděním spotřebitelského práva, byly o této otázce pravidelně informovány.

Regulační zásady cenové přijatelnosti, nákladové přiměřenosti, transparentnosti a nediskriminace stanovené v článku 12 směrnice 97/67/ES se vztahují pouze na balíky (a listovní zásilky), které spadají do oblasti působnosti povinnosti všeobecných služeb. Národní regulační orgány by měly zajistit, aby sazby za všeobecné služby byly v souladu s těmito zásadami. Národní regulační orgány se však více zaměřují na domácí než na přeshraniční trhy, a to i při zajišťování cenové přijatelnosti služeb v rámci všeobecných služeb. Tento článek tak výslovně rozšiřuje regulační dohled národních regulátorů na soubor přeshraničních služeb poskytovaných poskytovateli všeobecných služeb, které jsou do značné míry podobné povinnosti všeobecných služeb ve všech členských státech, nekryjí se s ní však zcela.

Transparentnost a nediskriminační přeshraniční přístup (článek 6)

Článek 6 je do značné míry kodifikací zásad, které byly zanalyzovány v tzv. rozhodnutích REIMS (týkajících se vícestranných přeshraničních dohod o konečných sazbách, které poskytovatelé všeobecných služeb zavedli pro listovní/balíkové zásilky)⁴⁴, a je inspirován procesními prvky zavedenými článkem 3 nařízení č. 531/2012⁴⁵, které se týkají velkoobchodního roamingového přístupu. Měl by přinést právní jistotu poskytovatelům všeobecných služeb – kteří jsou adresáty tohoto ustanovení – a dalším poskytovatelům služeb dodávání balíků, kteří by chtěli mít přístup k přeshraničním službám. Toto ustanovení neřeší obecné otázky navazujícího přístupu, které podléhají možným vnitrostátním pravidlům a čl. 12 páté odrážce směrnice 97/67/ES. Rovněž se nezabývá specifickými otázkami přístupu k některým prvkům infrastruktury podle článku 11a směrnice 97/67/ES. Z důvodu právní jistoty a pro uplatnění zásad nediskriminace a transparentnosti je nutno poskytnout konkurenčním alternativním poskytovatelům poštovních služeb rovný přístup ke konečným sazbám vztahujícím se na strany (tj. poskytovatele všeobecných služeb) vícestranné dohody o konečných sazbách. Na základě individuálního posouzení může být v některých případech odůvodnitelné, aby konečné sazby, jež mají hradit provozovatelé poštovních služeb, kteří jsou třetí stranou, překračovaly sazby, jež mají hradit poskytovatelé všeobecných služeb. Může tomu tak být v případech, kdy jsou strany schopny prokázat, že náklady na zřízení, provoz a správu dohody, vícenáklady vzniklé přijímáním a zpracováním zásilek od nepověřených provozovatelů poštovních služeb a další takové náklady nejsou pokryty konečnými sazbami, jež hradí provozovatel v místě původu. Místem, v němž je poskytován přístup, je v zásadě příchodní vyměňovací pošta určená poskytovatelem všeobecných služeb. Je také důležité, aby přeshraniční přístup zahrnoval všechny související přidružené síťové prvky, i když v navazujícím přístupu existují zpravidla rozdíly, včetně zejména softwarových a informačních prvků (odstavce 2 a 3) – jelikož tvoří nedílnou součást v současné době připravovaných dohod, jako je Interconnect a další obdobné potenciální budoucí dohody.

Sankce (článek 7)

⁴⁴ Rozhodnutí Komise ze dne 23. října 2003 týkající se řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP, věc COMP/C/38.170 – opakované oznámení podle REIMS II (oznámeno pod číslem dokumentu C(2003) 3892) (Úř. věst. L 56/76, 24.2.2004).

⁴⁵ Úř. věst. L 172/10, 30.6.2012.

Jde o standardní ustanovení, jehož cílem je poskytnout národním regulačním orgánům účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušení práva EU.

Ustanovení o přezkumu (článek 8)

Článek 8 obsahuje povinnost Komise provádět pravidelný přezkum. Tento přezkum především obsahuje nejen otázky týkající se přímo tohoto nařízení (písmena a) až c)), ale zahrnuje také další opatření pro zlepšení dostupnosti, přístupnosti a cenové přijatelnosti přeshraničního dodávání balíků, která byla učiněna v souvislosti s Plánem pro dokončení jednotného trhu s doručováním balíků z roku 2013 (včetně odvětvových iniciativ, normalizace atd.) a jež doplňují toto nařízení.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Navržené nařízení nemá žádné důsledky pro rozpočet Unie.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o službách přeshraničního dodávání balíků**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Sazby vztahující se na odesílatele malých objemů přeshraničních balíků a dalších poštovních zásilek, především na malé a střední podniky a na jednotlivce, jsou dosud poměrně vysoké. To má přímý negativní dopad na uživatele, kteří požadují služby přeshraničního dodávání balíků, zejména v souvislosti s elektronickým obchodem.
- (2) Mezi členskými státy jsou zásadní rozdíly z hlediska pravomocí udělených národním regulačním orgánům, pokud jde o sledování trhu a regulační dohled nad poskytovateli dodávání balíků. To bylo potvrzeno společnou zprávou³, kterou vypracovaly Skupina evropských regulačních orgánů pro poštovní služby a Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací a v níž se dospělo k závěru, že národní regulační orgány potřebují vhodné regulační pravomoci, aby mohly zasahovat, a že tyto pravomoci zřejmě neexistují ve všech členských státech. Tyto rozdíly způsobují přeshraničním poskytovatelům služeb dodávání balíků další administrativní zátěž a náklady na soulad s právními předpisy. Tyto rozdíly tak představují překážku poskytování služeb přeshraničního dodávání balíků, a tudíž mají přímý účinek na fungování vnitřního trhu.
- (3) Trh se službami přeshraničního dodávání balíků je rozmanitý a složitý, různí poskytovatelé na něm nabízejí různé služby a ceny podle hmotnosti, velikosti a formátu odesílaných zásilek a podle místa určení, prvků přidané hodnoty, jako je sledovatelnost, a počtu odesílaných zásilek. Kvůli této rozmanitosti je obtížné služby dodávání balíků jednotlivých poskytovatelů porovnávat, jak co do kvality, tak ceny.

¹ Úř. věst. C, , s. .

² Úř. věst. C, , s. .

³ BoR (15) 214/ERGP PL (15) 32.

Odesílatelé malých objemů, jako jsou malé a střední podniky a jednotlivci, navíc často nevědí, že existují různé služby dodávání balíků.

- (4) Aby se zlepšila cenová přijatelnost služeb přeshraničního dodávání balíků, zejména pro uživatele v odlehlých či řídce osídlených oblastech, je zapotřebí zvýšit transparentnost veřejných seznamů sazeb u omezeného souboru služeb přeshraničního dodávání balíků, které nabízejí poskytovatelé všeobecných služeb a které většinou využívají malé a střední podniky a jednotlivci. Transparentnost veřejných seznamů je nutná také pro řešení otázek vysokých sazeb za služby přeshraničního dodávání a v příslušných případech pro snížení bezdůvodných rozdílů v sazbách mezi vnitrostátními a přeshraničními službami dodávání balíků.
- (5) Ve většině členských států existuje několik poskytovatelů, kteří poskytují služby vnitrostátního dodávání balíků, ale pouze několik málo z těchto poskytovatelů také poskytuje služby přeshraničního dodávání balíků. V této souvislosti je zásadní za účelem zabezpečení a podpory účinné hospodářské soutěže a ochrany uživatelů zajistit transparentní a nediskriminační přístup ke službám a infrastruktuře potřebným pro poskytování služeb přeshraničního dodávání balíků.
- (6) V současnosti se poštovní služby řídí směrnicí Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES⁴. Touto směrnicí se zavádí společná pravidla pro poskytování poštovních služeb a všeobecných poštovních služeb v Unii. Směrnice se zaměřuje především, nikoli však výhradně, na vnitrostátní všeobecné služby a neřeší regulační dohled nad poskytovateli služeb dodávání balíků, transparentnost sazeb a konečných sazeb pro některé služby přeshraničního dodávání balíků, posouzení cenové přijatelnosti sazeb za některé služby přeshraničního dodávání balíků a transparentní a nediskriminační přístup k některým službám přeshraničního dodávání balíků a/nebo k infrastruktuře. Toto nařízení tudíž doplňuje pravidla stanovená směrnicí 97/67/ES, pokud jde o služby přeshraničního dodávání balíků.
- (7) Odhaduje se, že 80 % adresných poštovních zásilek vytvořených elektronickým obchodem dnes váží méně než 2 kilogramy a je často zpracováno v kanálu listovních poštovních zásilek. Je důležité, aby tyto poštovní zásilky podléhaly tomuto nařízení, zejména požadavku na transparentnost sazeb a posouzení jejich cenové přijatelnosti.
- (8) Je tedy důležité poskytnout jasnou definici služeb dodávání balíků a upřesnit, na které poštovní zásilky se uvedená definice vztahuje. To se týká zejména poštovních zásilek s výjimkou listovních zásilek; kvůli své hmotnosti jsou obvykle využívány k zasílání zboží. Toto nařízení by se tudíž mělo v souladu se zavedenou praxí vztahovat na poštovní zásilky o hmotnosti do 31,5 kg, neboť těžší zásilky nemůže průměrná osoba zpracovat bez mechanických pomůcek. V souladu se stávající praxí a směrnicí 97/67/ES by měl být každý krok v poštovním řetězci, tj. výběr, třídění a dodání, považován za službu dodávání balíků. Samotná přeprava, která není uskutečněna ve spojitosti s jedním z těchto kroků, by měla spadat mimo oblast působnosti služeb dodávání balíků, protože lze v tomto případě předpokládat, že jde o činnost, jež je součástí odvětví přepravy.
- (9) Konečné sazby se zakládají na vícestranných a dvoustranných dohodách mezi poskytovateli všeobecných služeb a zajišťují, aby poskytovatel všeobecných služeb v

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES ze dne 15. prosince 1997 o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby (Úř. věst. L 15, 21.1.1998, s. 14–25).

místě určení dostal uhrazeny náklady na službu, kterou poskytl poskytovateli všeobecných služeb v místě původu. Konečné sazby by měly být definovány tak, aby zahrnovaly jak konečné poplatky, jež jsou definovány v čl. 2 bodě 15 směrnice 97/67/ES a vztahují se na listovní zásilky, tak příchodní pozemní podíly, které se vztahují na balíky.

- (10) Je zapotřebí, aby národní regulační orgány měly pro statistické účely znalosti a informace o poskytovatelích služeb dodávání balíků působících na trhu. Aby se omezila administrativní zátěž malých poskytovatelů služeb dodávání balíků, kteří působí pouze na vnitrostátním nebo regionálním trhu, by však měla být použita prahová hodnota na základě počtu osob pracujících pro daného poskytovatele služeb a zapojených do poskytování služeb dodávání balíků.
- (11) Místo, kde je poskytovatel usazen, se stanoví v souladu s judikaturou Soudního dvora. Je-li poskytovatel usazen na více místech, je důležité stanovit místo usazení, z něž se předmětná dotčená služba poskytuje.
- (12) Při poskytování informací národním regulačním orgánům by měla být zohledněna skutečnost, že poskytovatelé služeb dodávání balíků již možná témuž národnímu regulačnímu orgánu některé informace poskytli. Služby dodávání balíků jsou důležité pro malé a střední podniky a jednotlivce, kteří by měli mít možnost si snadno porovnat služby jednotlivých poskytovatelů. Proto by měly být jasně vymezeny služby, u nichž mají poskytovatelé všeobecných služeb předkládat sazby. Tyto sazby by měla Komise zveřejnit na vyhrazených internetových stránkách a spolu s důvěrným pravidelným poskytováním souvisejících konečných sazeb by měly tvořit základ k tomu, aby národní regulační orgány mohly posoudit cenovou přijatelnost sazeb za služby přeshraničního dodávání balíků. Poskytovatelé služeb dodávání balíků, kteří nejsou poskytovateli všeobecných služeb, mohou svému národnímu regulačnímu orgánu dobrovolně poskytovat ve srovnatelné podobě sazby za tytéž zásilky, pokud jsou tyto zásilky dodávány do domu adresáta.
- (13) Kvůli malé velikosti a rozměrům by některé poštovní zásilky neměly podléhat povinnostem stanoveným s ohledem na transparentnost sazeb. Poštovní zásilky podléhající těmto povinnostem by tedy měly mít šířku minimálně 20 mm.
- (14) Při každoročním posuzování cenové přijatelnosti sazeb by se měly národní regulační orgány opírat o objektivní kritéria, jako jsou vnitrostátní sazby poskytovatelů všeobecných služeb v místě původu a poskytovatelů všeobecných služeb v místě určení a úroveň konečných sazeb. Tato společná kritéria mohou být doplněna o další kritéria obzvláště důležitá pro vysvětlení daných sazeb, jako jsou například zvláštní náklady na přepravu nebo zpracování zásilky a dvoustranné objemy mezi jednotlivými poskytovateli služeb přeshraničního dodávání balíků.
- (15) Jednotné sazby za přeshraniční dodávání do dvou nebo více členských států mohou být důležité v zájmu ochrany regionální a sociální soudržnosti. V této souvislosti by mělo být vzato v potaz, že elektronický obchod nabízí nové příležitosti, jak se mohou řídce osídlené oblasti zapojit do ekonomického života. Při posuzování cenové přijatelnosti služeb dodávání balíků je tedy zapotřebí plně zohlednit jakékoli jednotné sazby.
- (16) Významné rozdíly mezi vnitrostátními a přeshraničními sazbami za služby dodávání balíků by měly být odůvodněny objektivními kritérii, jako jsou vyšší náklady na přepravu a přiměřené ziskové rozpětí. Po poskytovatelích všeobecných služeb, kteří

poskytují služby dodávání balíků, by se mělo požadovat, aby takové odůvodnění bezodkladně předložili.

- (17) Aby byla zajištěna transparentnost po celé Unii, měla by být analýza národního regulačního orgánu předložena národním regulačním orgánům ostatních členských států a Komisi. Národní regulační orgány a Komise zajistí důvěrnost. Komise také může požádat Skupinu evropských regulačních orgánů pro poštovní služby, aby jí na základě vnitrostátních příspěvků poskytla celounijní analýzu.
- (18) Poskytovatelé všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků, mohou uzavírat vícestranné a dvoustranné dohody o konečných sazbách a mohou zřizovat další programy pro usnadnění propojitelnosti svých dodacích sítí. Z důvodů nediskriminace musí být konkurenčním poskytovatelům služeb dodávání balíků poskytnut rovný přístup ke konečným sazbám platným mezi stranami podle vícestranných dohod. V některých případech může být odůvodnitelné, aby konečné sazby, jež mají hradit poskytovatelé služeb dodávání balíků, kteří jsou třetími stranami, přesahovaly sazby, jež mají hradit poskytovatelé všeobecných služeb, kteří jsou stranami takových dohod. Může tomu tak být v případech, kdy jsou strany vícestranné dohody o konečných sazbách schopny prokázat, že náklady na zřízení, provoz a správu dohody, vícenáklady vzniklé přijímáním a zpracováním zásilek od neurčených poskytovatelů služeb dodávání balíků a další takové náklady nejsou pokryty konečnými sazbami, jež hradí poskytovatel služby v členském státě původu, který je třetí stranou dohody.
- (19) V praxi a z provozních důvodů je místem, v němž by měl být poskytován přístup, příhodná vyměňovací pošta, což je pošta nebo zařízení, které stanoví poskytovatelé všeobecných služeb v členském státě určení pro předávku poštovních zásilek, s výjimkou listovních zásilek.
- (20) Národní regulační orgány by měly být schopné činit účinné kroky pro sledování a zajištění souladu s ustanoveními tohoto nařízení a v tomto ohledu v případě jakéhokoli jeho porušování ukládat účinné finanční nebo správní sankce.
- (21) Trhy pro služby dodávání balíků se rychle mění, takže by Komise měla efektivnost a účelnost tohoto nařízení opětovně posuzovat a pravidelně předkládat zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Zprávu v případě potřeby doplní návrhy na revizi předložené Evropskému parlamentu a Radě.
- (22) Aby byly zajištěny jednotné podmínky k provádění povinnosti poskytovatelů dodávání balíků předkládat národním regulačním orgánům informace, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, aby mohla stanovit formu předkládání těchto informací. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁵.
- (23) Toto nařízení ctí základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie a mělo by být provedeno v souladu s těmito právy a zásadami.

⁵

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13–18).

- (24) Na zpracování osobních údajů v rámci tohoto nařízení se vztahují směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680⁶ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. (EU) 2016/679⁷.
- (25) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zřízení regulačních zásad a pravidel potřebných pro zlepšení regulačního dohledu, zlepšení transparentnosti cen a zavedení některých zásad, pokud jde o služby přeshraničního dodávání balíků, které by měly podporovat hospodářskou soutěž, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

Předmět a definice

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se stanoví zvláštní pravidla doplňující soubor pravidel stanovených směrnicí 97/67/ES, pokud jde o:

- (a) regulační dohled týkající se služeb dodávání balíků;
- (b) transparentnost sazeb a konečných sazeb za některé služby přeshraničního dodávání balíků a posouzení cenové přijatelnosti některých přeshraničních sazeb;
- (c) transparentní a nediskriminační přístup k některým službám přeshraničního dodávání balíků a/nebo k infrastruktuře.

Článek 2

Definice

- 1. Pro účely tohoto nařízení se použijí definice stanovené v článku 2 směrnice 97/67/ES.
- 2. Kromě definic uvedených v odstavci 1 se použijí tyto definice:
 - (a) „službami dodávání balíků“ se rozumí služby zahrnující výběr, třídění, přepravu nebo dodávání poštovních zásilek, s výjimkou listovních zásilek; samotná přeprava se za službu dodávání balíků nepovažuje; dodávání takových

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89–131).

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

zásilek přesahujících hmotnost 31,5 kg se za službu dodávání balíků nepovažuje;

- (b) „poskytovatelem služby dodávání balíků“ se rozumí podnik poskytující jednu nebo více služeb dodávání balíků;
- (c) „konečnými sazbami“ se rozumí platby poskytovatele všeobecných služeb v místě původu poskytovateli všeobecných služeb v místě určení za náklady na služby přeshraničního dodávání balíků v členském státě určení.

KAPITOLA II

Regulační dohled

Článek 3

Poskytování informací

1. Všichni poskytovatelé služeb dodávání balíků předloží národnímu regulačnímu orgánu členského státu, v němž jsou usazeni, tyto informace:
 - (a) název poskytovatele, jeho právní postavení a forma, registrační číslo v obchodním nebo obdobném rejstříku, číslo pro účely DPH, adresa zařízení a kontaktní osoba;
 - (b) povaha služeb nabízených poskytovatelem;
 - (c) všeobecné prodejní podmínky poskytovatele, včetně podrobného popisu postupu pro vyřizování stížností.
2. V případě jakékoli změny týkající se informací uvedených v odstavci 1 poskytovatelé služeb dodávání balíků uvědomí o této změně národní regulační orgán do 30 dnů.
3. Do 31. března každého kalendářního roku všichni poskytovatelé služeb dodávání balíků předloží národnímu regulačnímu orgánu členského státu, v němž jsou usazeni, tyto informace:
 - (a) roční obrát služeb dodávání balíků za předchozí kalendářní rok v členském státě, v němž je poskytovatel usazen, rozčleněný podle služeb dodávání balíků týkajících se vnitrostátních, příchozích a odchozích přeshraničních poštovních zásilek;
 - (b) počet osob, které pro poskytovatele pracují a jsou zapojeny do poskytování služeb dodávání balíků v členském státě, v němž je poskytovatel usazen, za předchozí kalendářní rok;
 - (c) počet poštovních zásilek, které nejsou listovními zásilkami a které nepřesahují hmotnost 31,5 kg, jež jsou zpracovány v členském státě, v němž je poskytovatel usazen, za předchozí kalendářní rok, rozčleněný podle vnitrostátních, příchozích a odchozích přeshraničních poštovních zásilek.

4. Komise prostřednictvím prováděcího aktu stanoví formu předkládání informací uvedených v odstavci 1 tohoto článku. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle článku 9.
5. Národní regulační orgány mohou uložit požadavky na informace doplňující požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2, pokud je to nezbytné pro zajištění souladu s tímto nařízením.
6. Na poskytovatele služby dodávání balíků, který zaměstnává méně než 50 osob, se požadavky odstavců 1 a 2 nevztahují, pokud není usazen ve více než jednom členském státě.

Článek 4

Transparentnost sazeb a konečných sazeb

1. Poskytovatelé všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků, předloží národnímu regulačnímu orgánu členského státu, v němž jsou usazeni, veřejný seznam sazeb platných k 1. lednu každého kalendářního roku pro dodání poštovních zásilek spadajících do kategorií uvedených v příloze. Tyto informace se poskytnou nejpozději do 31. ledna každého kalendářního roku.
2. Národní regulační orgány bezodkladně a nejpozději do 28. února každého kalendářního roku předloží veřejné seznamy sazeb získané v souladu s odstavcem 1 Komisi. Komise je zveřejní na vyhrazených internetových stránkách nejpozději do 30. dubna každého kalendářního roku.
3. Poskytovatelé všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků, předloží národnímu regulačnímu orgánu konečné sazby platné k 1. lednu každého kalendářního roku pro poštovní zásilky pocházející z jiných členských států. Tyto informace se poskytnou nejpozději do 31. ledna každého kalendářního roku.
4. Národní regulační orgány nejpozději do 28. února každého kalendářního roku předloží konečné sazby získané v souladu s odstavcem 3 Komisi a národním regulačním orgánům v členských státech původu.

Článek 5

Posuzování cenové přijatelnosti sazeb

1. Národní regulační orgán posoudí cenovou přijatelnost přeshraničních sazeb obsažených ve veřejných seznamech sazeb získaných v souladu s čl. 4 odst. 1 do 3 měsíců od obdržení těchto informací. Při posouzení musí být zohledněny zejména tyto prvky:
 - (a) vnitrostátní sazby za srovnatelné služby dodávání balíků v členském státě původu a v členském státě určení;
 - (b) konečné sazby získané v souladu s čl. 4 odst. 3;
 - (c) jakékoli použití jednotné sazby pro dva nebo více členských států.
2. Dospěje-li národní regulační orgán k závěru, že přeshraniční sazby uvedené v odstavci 1 nejsou cenově přijatelné, požádá poskytovatele všeobecných služeb o další nezbytné informace a/nebo o zdůvodnění týkající se úrovně těchto sazeb.

3. Poskytovatel všeobecných služeb předloží národnímu regulačnímu orgánu informace a/nebo zdůvodnění uvedené v odstavci 2 do 15 pracovních dnů od obdržení žádosti.
4. Národní regulační orgán předloží své posouzení, včetně jakýchkoli informací a/nebo zdůvodnění poskytnutých v souladu s odstavcem 3, Komisi, národním regulačním orgánům ostatních členských států a národním orgánům v členském státě předkládajícího národního regulačního orgánu pověřeným prováděním práva v oblasti hospodářské soutěže. Nedůvěrné znění posouzení se také předloží Komisi. Tyto informace se poskytnou nejpozději do 31. března každého kalendářního roku.
5. Komise nedůvěrné znění posouzení poskytnutého národními regulačními orgány v souladu s odstavcem 4 zveřejní na vyhrazených internetových stránkách nejpozději do 30. dubna každého kalendářního roku.

Článek 6

Transparentní a nediskriminační přeshraniční přístup

1. Kdykoli poskytovatelé všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků, uzavřou vícestranné dohody o konečných sazbách, vyhoví všem oprávněným žádostem o přístup ke všem síťovým prvkům a přiřazeným zařízením a příslušným službám a informačním systémům nezbytným pro poskytování služeb přeshraničního dodávání balíků.
2. Místem, v němž by měl být poskytován přístup, je příchodní vyměňovací pošta v členském státě určení.
3. Poskytovatelé všeobecných služeb uvedení v odstavci 1 zveřejní referenční nabídku. Referenční nabídka musí obsahovat veškeré příslušné související podmínky, včetně cen.
4. Referenční nabídka musí obsahovat všechny součásti potřebné pro přístup uvedené v odstavci 1, včetně jakýchkoli podmínek omezujících přístup ke službám a/nebo jejich využití v případech, kdy jsou takové podmínky umožněny členskými státy v souladu s právem Unie.
5. Před zveřejněním referenční nabídky schválí národní regulační orgán. Národní regulační orgán může v případě potřeby nařídit změny referenční nabídky, aby byly splněny povinnosti stanovené v tomto nařízení.
6. Poskytovatelé všeobecných služeb uvedení v odstavci 1 na vyžádání a na základě referenční nabídky nejpozději do jednoho měsíce od obdržení žádosti zpřístupní individuální nabídku poskytovateli služeb dodávání balíků, který požádá o přístup ve smyslu uvedeného odstavce. Poskytovatelé všeobecných služeb, kteří obdrželi žádost o přístup, a poskytovatelé požadující přístup jednají v dobré víře.
7. Nebude-li dosaženo dohody na základě individuální nabídky uvedené v odstavci 6, může poskytovatel služeb dodávání balíků požadující přístup individuální nabídku učiněnou poskytovatelem všeobecných služeb zaslat národnímu regulačnímu orgánu. Národní regulační orgán v případě potřeby individuální nabídku změní, aby byly splněny povinnosti stanovené v tomto článku.
8. Přístup musí být operativně zajištěn v přiměřené časové lhůtě, která nepřesáhne tři měsíce od uzavření smlouvy.

KAPITOLA III

Provedení, přezkum a vstup v platnost

Článek 7

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná pro zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Členské státy oznámí uvedená ustanovení Komisi do XX a neprodleně Komisi oznámí veškeré následné změny, které se uvedených ustanovení týkají.

Článek 8

Přezkum

Do XX. XX. 2019 a poté každé čtyři roky Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru hodnotící zprávu o uplatňování tohoto nařízení, v případě potřeby doplněnou o návrh jeho revize.

Komise vyhodnotí alespoň toto:

- (a) zda se zlepšila cenová přijatelnost služeb přeshraničního dodávání balíků, a to i pro uživatele v odlehlých či řídce osídlených oblastech;
- (b) v jakém rozsahu poskytovatelé všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků, udělovali transparentní a nediskriminační velkoobchodní přeshraniční přístup uvedený v článku 6;
- (c) do jaké míry měly národní regulační orgány problémy s uplatňováním tohoto nařízení;
- (d) pokrok ohledně dalších iniciativ pro dokončení jednotného trhu pro služby dodávání balíků.

Článek 9

Postup projednávání ve výborech

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený směrnicí o poštovních službách podle článku 21 směrnice 97/67/ES. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 10

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*